

Звіт
про періодичне відстеження результативності Положення про
порядок, умови видачі та розміри кредитів страхувальникам, які уклади
договори страхування життя, затвердженого розпорядженням
Держфінпослуг від 03.12.2004 № 2883

1. Цілі державного регулювання

Положення про порядок, умови видачі та розміри кредитів страхувальникам, які уклади договори страхування життя, затверджене розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 03.12.2004 № 2883 (далі – Положення) та зареєстроване в Міністерстві юстиції України від 21.12.2004 № 1615/10214.

Відповідно до вимог частини десятої статті 2 Закону України "Про страхування" від 07.03.1996 № 85/96-ВР страховики, які здійснюють страхування життя, можуть надавати кредити страхувальникам, які уклали договори страхування життя, під заставу викупної суми та в розмірі, що не перевищує цю викупну суму. Джерелом формування кредитних ресурсів страховика є кошти резервів зі страхування життя. Порядок, умови видачі та розміри кредитів і порядок формування резерву для покриття можливих втрат встановлюються Держфінпослуг за погодженням з Національним банком України.

Підпункт 26 пункту 4 Положення про Державну комісію з регулювання ринків фінансових послуг України, затвердженого Указом Президента України від 04.04.2003 № 292/2003, зазначає, що Держфінпослуг відповідно до покладених на неї завдань та у межах своєї компетенції установлює за погодженням з Національним банком України розміри кредитів, порядок та умови їх видачі страхувальникам, які уклали договори страхування життя.

Основними цілями державного регулювання, що було запроваджено зазначеним Положенням, є визначення порядку, умов видачі та розміру кредитів страхувальникам, які уклали договори страхування життя.

Дія цього Положення поширюється на страховиків, які здійснюють страхування життя (далі – страховики), страхувальників-громадян, які уклали договори страхування життя (далі – страхувальники) та виявили бажання отримати кредит у порядку та на умовах, встановлених цим Положенням.

2. Методи одержання результатів відстеження

Відстеження результативності здійснено шляхом збору та аналізу статистичних даних щодо інформації з питань розміщення коштів страхових резервів страховиків, які здійснюють страхування життя.

3. Дані та припущення, на основі яких відстежувалася результативність, а також способи одержання даних

Інформацією та її джерелами, на основі якої відстежується результативність Положення, є звітність, що подається страховиками до департаменту пруденційного нагляду.

Інспекційним департаментом Держфінпослуг систематично здійснюється контроль за діяльністю страхових компаній шляхом виїзних (інспекційних) та безвиїзних перевірок, у тому числі тематичних та зустрічних перевірок, що проводяться відповідно до нормативно-правових актів Держфінпослуг.

У зв'язку з тим, що без виконання вимог Положення неможливо здійснювати основну діяльність страховиком, припускаємо, що поінформованість суб'єктів господарювання є високою.

4. Кількісні та якісні значення показників результативності акта

Кількісними показниками результативності Положення при проведенні періодичного відстеження були визначені:

- кількість суб'єктів господарювання, на які поширюється дія Положення;
- сума резервів страхових компаній із страхування життя;
- сума кредитів, що були видані страховими компаніями зі страхування життя страхувальником у порядку, визначеному Держфінпослуг, та за погодженням із Національним банком України;
- відсоток суми виданих кредитів страхувальникам до суми резерву зі страхування життя.

Станом на 30.06.2009 кількість суб'єктів господарювання, на які поширюється дія Положення, становить 75 установ.

Сумарні резерви страхових компаній зі страхування на 30.06.2009 склали 1603,6 млн. грн.

Сума кредитів, яка була видана страховими компаніями зі страхування життя страхувальникам, на 30.06.2009 становила 0,5 млн. грн.

Відсоток суми виданих кредитів страхувальникам до суми резерву зі страхування життя станом на 30.06.2009 склав 0,03%.

Положення відповідає вимогам чинного законодавства, при цьому не створює перешкод для подальшого розвитку страхування життя. Положення сприяє підвищенню рівня конкурентоспроможності вітчизняного ринку страхування життя.

5. Оцінка результатів реалізації регуляторного акта та ступеня досягнення визначених цілей

Позитивними соціально-економічними наслідками впровадження Положення є:

- удосконалення державного регулювання та нагляду за діяльністю страхових компаній зі страхування життя;
- забезпечення нормативно-правового врегулювання питань, пов'язаних із наданням страховиками фінансових послуг;
- підвищення рівня захисту споживачів фінансових послуг, що надаються страховиками, зокрема законодавчо регламентовано кредитні відносини між страховиком, що виступає кредитором, і страхувальником, що виступає позичальником.

Загальні тенденції щодо кредитів, виданих страхувальникам за рахунок коштів резервів із страхування життя, за визначеними показниками наведені в таблиці 1.

Таблиця 1.

Динаміка діяльності страхових компаній зі страхування життя за визначеними показниками

Показники	Станом на 31.12.2006	Станом на 30.06.2009
Загальна сума резерву страхових компаній зі страхування життя, млн. грн.	620,8	1603,6
Загальна сума наданих кредитів страхувальникам за рахунок коштів страхових резервів із страхування життя страховими компаніями, млн. грн.	2,2	0,5
Відсоток суми виданих кредитів страхувальникам до суми резерву, %	0,4%	0,03%

Дані, представлені в таблиці 1, свідчать про існуючу тенденцію зменшення загальної суми наданих кредитів страхувальникам за рахунок коштів страхових резервів із страхування життя страховими компаніями. Аналогічна динаміка простежується і в процентному співвідношенні суми виданих кредитів страхувальникам до суми резерву.

Впровадження нетипової для страхової компанії послуги передбачало, перш за все, збільшення інтересу до ринку страхування життя та стимулювання його розвитку. Однак, існуюча система надання кредитів не була цілком ефективною і масової популярності ця послуга серед страхувальників не мала. Пояснення цьому може критися в невеликих розмірах сформованих страхових резервів за окремими договорами страхування та, відповідно, незначних розмірах викупної суми, що, як наслідок, не давало можливості страхувальнику брати середньо- чи довгостроковий кредит у великих розмірах.

6. Строк виконання заходів з відстеження

Періодичне відстеження результативності Положення розпочато 01.12.2006 та закінчено 15.10.2009.

7. Виконавець заходів з відстеження

Звіт про періодичне відстеження результативності Положення підготовлено департаментом стандартів регулювання та нагляду за фінансовими установами.

Голова Держфінпослуг

В. Су слов